

Zemědělská škola

PŮDOHOSPODÁRSKA

08

82. ROČNÍK
DUBEN 2020

spolu-

PRÁCE

#130170606#

editorial

Michal Petřík
editor

Vztah více lidí, města a venkova, vztah mezi státy, školami i jakýkoliv jiný vztah funguje jen díky spolupráci. Ne všichni však spolupracovat dokáží. Před několika tisíci lety si hladoví bojovníci z vesnice válečníků usmysleli, že přepadnou sousední osadu zemědělců a zmocní se jejich hospodářských zvířat a zásob potravin. Stalo se, vesnice byla vypleněna, zemědělci, kteří nevěděli jak se bránit, byli o všechno okradeni a brzy zemřeli hladem. Jen o pár týdnů později čekal stejný osud bojovníky z vesnice válečníků, ti totiž zase nevěděli, jak se starat o ukradená zvířata a plodiny a obojí jim brzy uhynulo. Dalším generacím pak došlo, že bude lepší se spojit a při zemědělství, obraně a dalších činnostech spolupracovat.

V průběhu dějin se však bohužel našlo spoustu dalších válečníků, kterým rovnocenná spolupráce nestačila a rozhodli se pro „pravěké“ řešení. Tyto epizody vždy skončily naprostou katastrofou a zanechaly za sebou zcela zpustošené nejen vztahy, ale hlavně životy a celé země. Asociace, organizace a unie totiž nejsou věčné. Občas si někdo usmyslí, že vše zvládne lépe sám.

duben 2020 **+ obsah**

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají malou, ale opravdu malou chodící encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

Inspirujte se příběhy úspěšných farmářů. V únorovém čísle se budeme věnovat příběhu, který nám ukáže, jak hospodařit ekologicky a nejlépe ze všech.

12

ANGLIČTINA

Školy a nejen zemědělské stále nefungují. Důvod je všem známý, ale tentokrát se o něm dozvíte více i v anglickém jazyce.

14

CESTOVÁNÍ

Jedeme na výlet! Tentokrát musíme stále virtuálně a to do kpců Českého středohoří.

22

AKTIVITY ŠKOL

Aktivity škol jsou kořením vzdělávání a dubnové číslo si proto ochutíme třeba informací o tom, jak jednotlivé zvládají nouzový stav.

8/82

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75
120 00, Praha 2

editor

petrik.michal@uzei.cz

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

spolupracuje

s Agronititútem Nitra,
Akademická 4,
949 01 Nitra

e-mail

zuzana.horvathova@agroinstitut.sk

design

Ginger & Fred

20

KALENDÁŘ

Nepropásněte ani jednu zásadní událost v zemědělských oborech. Díky našemu kalendáři budete mít program na (skoro) každý den tohoto jara.

30

ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

(03)

SELSKÝ ROZUM BEZ NESPORNÝCH FAKTŮ NEROSTE

Vědecké důkazy změny klimatu a přibývání suchých epizod jsou jednoznačné a zcela přesvědčivé. A to i v regionu střední Evropy. Co se nad úbytkem vody zamyslet zdravým selským rozumem podpořeným nespornými fakty? Vzpomínáte na zimy se sněhem? Víte, že v současnosti přibližně na výskyt deseti nových rekordů s vyššími teplotami připadá jeden s nízkými? Věděli jste, že jarní zemědělské práce začínají čím dál dříve? Podívejte se kolem sebe. Tam kde ještě před pár lety tekly potůčky, jsou často jen zarostlé rýhy. A proč máme sucho? Mění se klima, roste teplota, tím se zvyšuje výpar a spotřeba vody rostlinami. Takže i proto máme sušší epizody i při normálních srážkách. A stav naší krajiny a půdy bohužel suchu na mnoha místech ještě více napomáhá. Dá se s tím něco dělat? Na to odpovídá nová a pro každého z nás naprosto zásadní kniha „Zemědělské sucho v České republice – vývoj, dopady a adaptace“. Kniha byla vydána ve spolupráci s Agrární komorou ČR a je zaměřena na problematiku sucha a možných adaptací v praxi. Jednotlivé kapitoly knihy popisují historii a příčiny zemědělského sucha i samotný portál InterSucho jako nástroj pro jeho monitoring a předpověď. Závěrečné kapitoly knihy jsou věnovány adaptacím v oblastech agrotechniky, plodin, závlah a dalších.

Knihu si stáhnete jednoduše na následujícím [následujícím odkazu](#).

ON

170 LET DOBRÝCH ZEMĚDĚLCŮ

Letos na podzim tomu bude přesně 170 let od založení Střední zemědělské a zahradnické školy Antonína Emanuela Komerse v Děčíně – Libverdě. Historie školy se začala psát na děčínském velkostatku hraběte Thuna. Ten v té době patřil k nejpokrokovějším v Čechách. Majitelé statku se snažili zlepšit hospodaření, a proto přijímali schopné lidi a poskytovali jim další studijní možnosti. Jedním z nich byl i hospodářský asistent Antonín Emanuel Komers, který zastával teorii, že bez soustavného školení se nelze stát dobrým zemědělcem. Brzy se stal centrálním ředitelem všech panství hraběte Thuna a v roce 1849 na základě rozhodnutí vznikly první dvě oficiální rolnické školy, česká v Rabině a druhá, německá, v Libverdě u Děčína. Antonín Emanuel Komers se také stal vůbec prvním ředitelem děčínské rolnické školy, kde výuka začala 12. listopadu 1850.

VÍTE, ŽE...

u příležitosti 50. výročí Dne Země, vyzvalo BirdLife International, přední světové společnosti ochrannářských organizací, otevřeným dopisem generálního tajemníka Organizace spojených národů (OSN) k odvážnému kroku: zařadit zdravé životní prostředí mezi základní lidská práva. Dopis vyzývá OSN aby přidala „článek 31“ do Všeobecné deklarace lidských práv, a tím zakotvila právo lidí na zdravé životní prostředí. Nynějších 30 článků deklarace pokrývá témata jako mučení, otroctví či vzdělávání, ale ochraně životního prostředí se nevěnuje. Přitom právě na něm lidstvo a veškerý život na planetě závisí. Pokud se podaří článek doplnit, půjde o první rozšíření deklarace od jejího vzniku v roce 1948. Petici za zařazení článku 31 do Všeobecné deklarace lidských práv můžete podepsat [ZDE](#).

COOLTURA

Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno si pro vás připravil online výstavu s názvem Pavlov: v krajině lovců a sběračů. Projděte si zhruba půlhodinou virtuální expozici a zjistíte více o životě lidí v době gravettien, o oblasti Pavlovských vrchů, Archeoparku Pavlov či historii výzkumů na Pálavě.

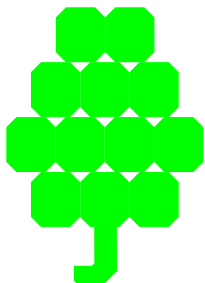
Archeologická naleziště na svazích vápencového hřebene Pálavy (Pavlovských vrchů) představují v celoevropském měřítku jeden z nejvýznamnějších sídelních areálů, jaké moderní Homo sapiens v období před 30 000 lety v Evropě vytvořil.

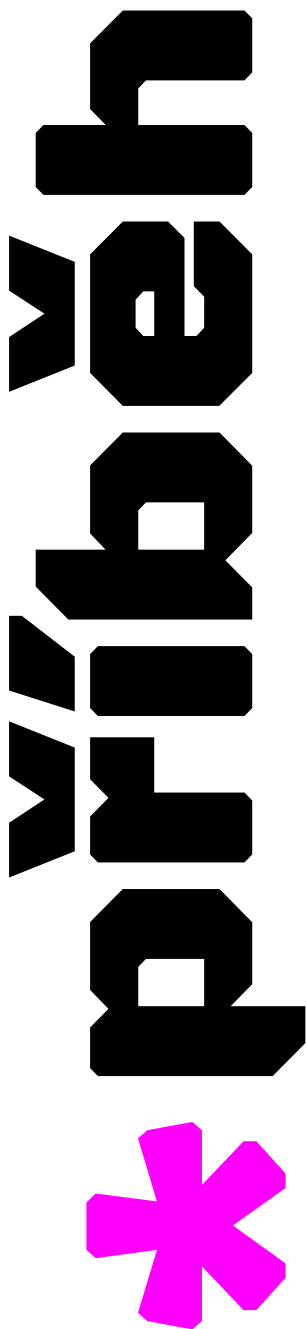
Online se můžete do historické krajiny podívat [ZDE](#).

ZAJÍMAVÉWÉWÉ

Zajímavé www stránky je rubrika, ve které se každý měsíc dozvíte o tom nejzajímavějším ze světa internetu, samozřejmě z pohledu nás zemědělců. Jenže s ohledem na množství času, které jste poslední dobou strávili na internetu, je možná na řadě porozhlédnout se po něčem, co vás zklidní, přivede na jiné myšlenky, naučí něčemu novému a hlavně pomůže vašemu soustředění a představitosti. To něco se jmenuje kniha. Jakákoli kniha je dobrou alternativou k zírání do displeje, je-li to navíc kniha vynikající, tak na její čtení budete vzpomínat v dobrém do konce života, což se o promarněných dnech na mobilu určitě říci nedá.

Díky naší spolupráci s Knihovnou Antonína Švehly bychom pro vás dokázali připravit nekonečný seznam knih, které by se mohly stát vašimi společníky. Knihovna má totiž přes milion publikací! Tentokrát jsme pro vás vybrali knihu od Jaroslava Svobody s názvem Kompletní návod k vytvoření ekozahrady a rodového statku. Kniha obsahuje podrobný návod na vytvoření vlastního přírodního království. Najdete zde také informace o málo známých a opomíjených, ale přitom původních českých druzích zeleniny, tradičních a odolných odrůdách ovocných stromů, nechybí kapitola o zvířatech a jejich významu pro přírodní rovnováhu v zahradě nebo kapitola o tom, proč je pestrá louka důležitější než opečovávaný trávník.

ZAČÍNALA JSEM SAMA

TEXT ZDENĚK MEITNER, ČTK, PŘEVZATO Z [LOVÍME.BIO](#) | FOTO FARMA U MLSNÉ KOZY

Na farmě U mlsné kozy v Želešicích na Brněnsku začínala Barbora Filípek Spitzová před pěti lety sama. Starala se o zvířata, vyráběla mléčné výrobky a do toho se ještě starala o malého syna, manžel měl práci se svoji firmou. Dnes si práci dělí s kolegy a Kaštánkovo sušené maso letos zvítězilo v celorepublikové soutěži Česká biopotravina roku. Majitelka od začátku hospodařila ekologicky, vidí v tom smysl zemědělství. Řekla to v rozhovoru pro ČTK. Po několika letech získala i certifikát.

Kolegy má dva. Jedním je zároveň obchodní partner Lukáš Kaštánek, který má na starosti především výrobu sušeného masa. Výrobkem, který v soutěži uspěl, bylo Kaštánkovo Bio vepřové maso sušené s tymiánem a zázvorem. Druhým je jeho žena Veronika Kaštánková, jež se stará o mlékárnu. Pomáhají i dva brigádníci.

*PŘÍBĚH

V hospodaření Spitzová navázala na otce, který poměrně krátce choval ovce na vlnu, a především na dědu, který přišel do Želešic z Podkarpatské Rusi před druhou světovou válkou. „Byl továrník a chtěl tu hospodařit. Koupil půdu, ale svoje záměry už nenaplnil, protože přišla válka,” popsala Spitzová. Komunisté půdu po válce rodině sebrali a až její tatínek ji získal v restituci.

„Na šesti hektarech máme pastviny, k tomu čtyři hektary orné půdy, abychom mohli mít seno a obilí na šrot,” uvedla Spitzová. Na pastvinách se celoročně pasou dvě krávy a od září i tele. K tomu 35 koz a také deset ovcí.

„Chtěli bychom ještě tak deset koz, protože zájem o výrobky z koziho mléka roste. Ale je to s nimi problematické, protože se pořád snaží dostat na sousední pozemky a musíme chodit kontrolovat ploty,” řekla Spitzová.

I více krav by měla farma jednou mít, ale naráží na nedostatečnou výměru pozemků. „Chtěli bychom si něco pronajmout, nebo

přikoupit, ale je to tady obtížné, protože půda je rozebraná,” řekla Spitzová. I tak však současně množství zvířat zaměstnává čtveřici pracovníků víc než dost a někdo další spolehlivý by se hodil. „Ze začátku jsem na všechno byla sama. Změna přišla, když onemocněl syn a museli jsme s ním na operaci do Prahy,” zmínila Spitzová.

V tu dobu jí totiž pomáhala Veronika Kaštánková, která dokončovala studium na vysoké škole a tehdy zastala všechnu práci. „Pak už jsem tady zůstala a navíc jsem přilákala i manžela. Z druhého konce Brna jsme se přestěhovali do blízkých Moravan,” řekla Kaštánková.

Její manžel se stará především o sušení masa či zavádění nových receptur. „Každý rozumíme některým činnostem víc, ale o farmu se staráme společně,” řekl Kaštánek. Lidé tak mohou na farmě koupit jak výrobky z kravského a koziho mléka, tak sušené maso. „Začal jsem si ho sušit pro vlastní potřebu a jednoho dne mi manželka řekla, proč se tím neživím, když mě to baví a

*PŘÍBĚH

práce manažera rozvozu pizzy mě nebaví,” řekl Kaštánek.

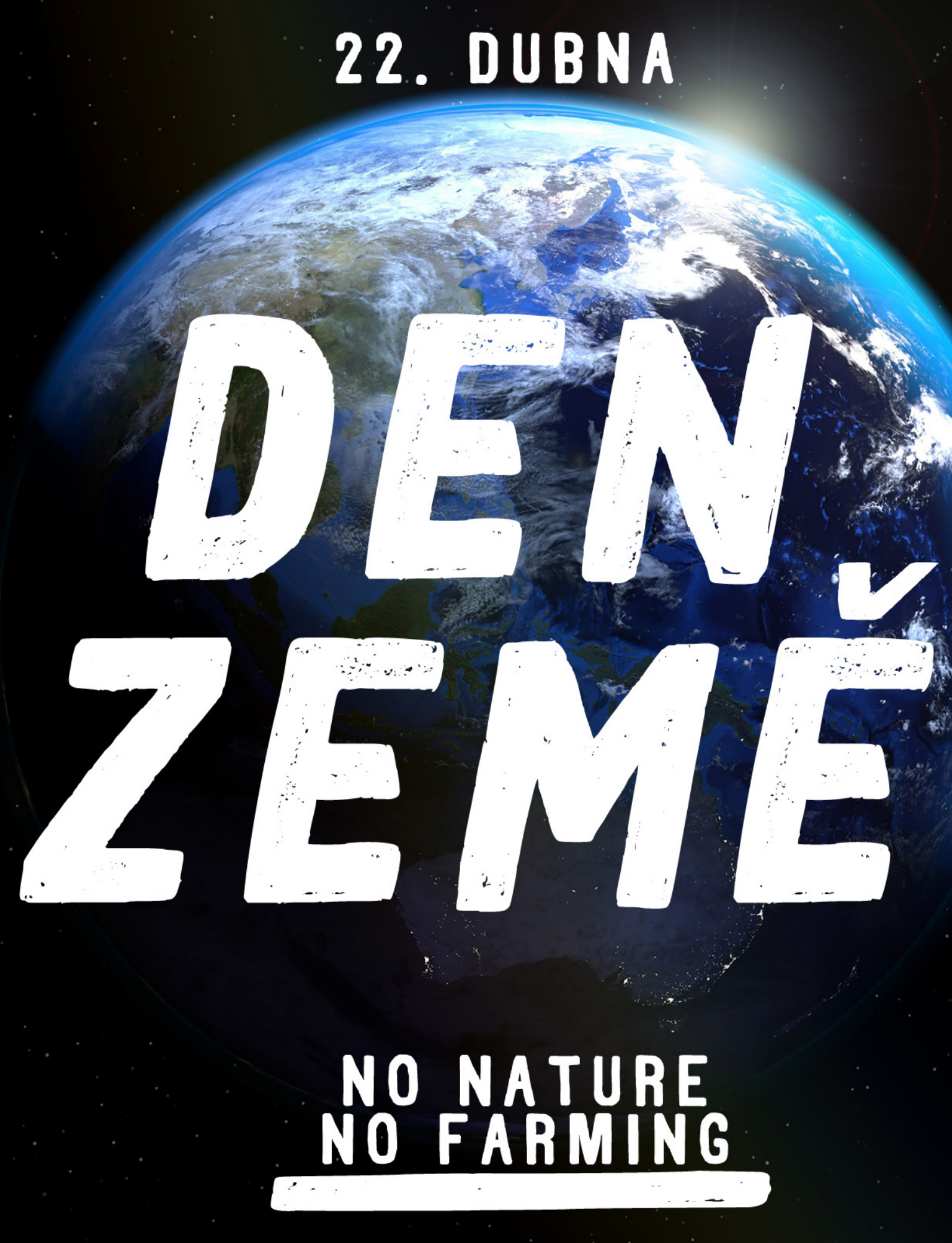
Nejprve začal s hovězím a letos i s vepřovým. „Maso kupujeme od vybraných lokálních dodavatelů, vepřové pouze v bio kvalitě a nepoužíváme žádnou chemii. Průměrně na sušení 100 gramů masa používáme 350 gramů syrového masa a bylinky a koření máme čerstvé, worcestrovou omáčku máme originální z Anglie,” popsal Kaštánek. Vzhledem k velikosti produkce lze zatím výrobky ze Želešic koupit pouze v internetovém obchodě. Maso je možné nechat si poslat poštou, mléčné výrobky si musí člověk vyzvednout osobně. „Jezdí především pravidelní zákazníci z bližšího okolí, noví se o nás dozvídají spíš na doporučení. Uvažujeme i o tom, že bychom měli výrobky v

některých menších obchodech, ale je to hodně práce a jde to pomalu,” dodala Spitzová.

Lovíme.bio je značkou organizace PRO-BIO LIGA pobočný spolek, která je dlouhodobě zaměřena na osvětu a propagaci systému ekologického zemědělství a biopotravin mezi spotřebitelskou veřejností. Zajímavosti, novinky a informace ze světa ekologického zemědělství, bio a místních potravin zprostředkovává Liga na webu [Lovíme.bio](https://lovime.bio).

LOVIME.BIO

22. DUBNA

DEN ZEMĚ ✓

NO NATURE
NO FARMING

A photograph of a forest path with sunlight filtering through the trees. The text '#JSEM PŘÍRODA' is overlaid in a large, white, distressed font.

**#JSEM
PŘÍRODA**

CORONAVIRUS

II.

TEXT DOC. PHDR. JAROSLAV VORÁČEK, CSC.,
ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

AJ: Our story in the previous issue on Coronavirus never expected that the disease would spread into our country and into Europe at such a dangerous pace that we would have so much to say in yet another article. But we think that the case deserves another text to tell and translate it into the Czech Language. It is important for our students to read about it in English and perhaps learn and understand some more in the English Language from other sources. Czech Republic has declared the State of Emergency and Quarantine.

Czech Republic has closed its borders with Germany and Austria as the Coronavirus pandemic has been making a serious impact on everyday life in the country. The borders with Poland, Hungary were closed earlier by the relevant countries themselves. Czechs must get used to the fact that the disease spread can change their lives from day to day, Prime Minister Andrej Babis said when he declared the State of Emergency in the country. This means that travelling across the border has been limited and partly suspended for both foreigners as well as the Czechs, classes and lectures were stopped at all types of schools with the exception of nurseries and playschools. Restaurants and bars have been ordered limited opening hours, sports events cancelled and public events with more than 30 participants have been banned. The ban holds also for concerts, theatre performances, exhibitions, divine services, and any similar public activities. "People are expected to go to work and then straight home", the P.M. explained.

There are, of course, all sort of exceptions which have been explained in the government decision, as well as a number of measures dealing with relevant problems, such as cross-border travelling for people employed just across the border within the 100 km limits, or social care of people hit directly by the adopted measures (actors, pub and bar operators, schoolchildren's parents, small private businessmen, etc.). Air traffic has been limited to a minimum.

The ban on a variety of businesses will mean a serious threat to the entire economy of the country and especially the small business owners will have a serious problem with their limited income as they still have the duty of paying their employees, paying rents, instalments and other payments which cannot be postponed. „We have no idea what to do“, said a manager in a well known Prague restaurant, explaining that with a hundred of their employees they will probably have to close down.

There is a number of European countries, including the EU member states, whose citizens will not be allowed to cross the Czech borders. Among them are, with the exception of those mentioned above, China, South Korea, Iran, Italy, Spain, Switzerland, Sweden, the Netherlands, Belgium, United Kingdom, Norway, Denmark and France. In the meantime, a quarantine has been declared and nobody at all can now travel across the border, with minor exceptions (see above).

How to tell the difference between Coronavirus Covid 19 and the common cold? With more and more cases of coronavirus reported in the country, some of us will experience the symptoms of coronavirus. It is an unprecedented peacetime situation with people advised to avoid social gatherings, with the elderly and pregnant women in particular being told to do everything they can to keep themselves away from others.

The symptoms of Covid 19 are similar to the symptoms of the flu (influenza) and common cold. Covid 19 affects your lungs and airways. The most common symptoms are a high temperature and a dry, continuous, repeated cough.

Scientists found that some 99% of patients develop a high temperature while more than a half experience fatigue and dry cough. About a third also have a muscle pain and difficulty in breathing.

If you have the above symptoms, stay at home. Do not go to a GP (General Practitioner), pharmacy or hospital. You should

use the 1212 telephone number (in Czech Republic) if you cannot cope with your symptoms at home, your condition gets worse and your symptoms do not get better after seven days.

Common cold has some overlapping symptoms with Corona: sore throat, fatigue and a cough. Cold symptoms come gradually and they can include blocked or running nose, a sore throat, headaches, muscle aches, cough, sneezing, a raised temperature, pressure in the ears and face, less taste and smell. The symptoms are the same in adults and children. Sometimes the symptoms last longer in children.

CZ: Náš článek o Koronaviru v minulém čísle nikdy nepředpokládal, že se choroba rozšíří do naší země, že bychom museli mít co říci ještě v dalším článku. Ale domníváme se, že ten případ zasluhuje napsat další text a přeložit jej do češtiny. Je důležité, aby naši studenti o tom uměli číst v angličtině a třeba se naučit a porozumět o něco více v angličtině z jiných zdrojů. Česká republika vyhlásila nouzový stav a karanténu.

Česká republika uzavřela hranice s Německem a Rakouskem, neboť pandemie Koronaviru má závažný dopad na každodenní život v zemi. Hranice s Polskem, a Maďarskem byly uzavřeny příslušnými zeměmi dříve. Češi si musí zvyknout, že rozšíření té nemoci může změnit jejich životy ze dne na den, řekl premiér Andrej Babiš, když vyhlášoval nouzový stav v zemi. To znamená, že cestování přes hranice je omezeno a částečně zrušeno jak pro cizince, jak pro Čechy, vyučování a přednášky byly zastaveny ve všech typech škol kromě mateřských a školek. Restauracím a barům byly nařízeny omezené otevírací hodiny, sportovní soutěže zrušeny a veřejné události s více než 30 účastníky byly zakázány. Zákaz platí také pro koncerty, divadelní představení, výstavy, bohoslužby a jakékoli podobné veřejné činnosti. „Předpokládá se, že lidé půjdou do práce a pak rovnou domů“, vysvětlil premiér.

Existují ovšem různé výjimky, které byly vysvětleny v rozhodnutí vlády, stejně jako řada opatření, která se zabývají různými problémy, jako je přeshraniční cestování osob, zaměstnaných v příhraničí do vzdálenosti 100 km, nebo sociální zabezpečení osob, přímo postižených přijatými opatřeními (herci, provozovatelé hospod a barů, rodiče školních dětí, drobní soukromí podnikatelé, atd.). Letecký provoz byl omezen na minimum. Zákaz různého podnikání bude znamenat významné ohrožení celé ekonomiky země a zejména vlastníků drobných podniků, kteří budou mít velké problémy se svým omezeným příjmem, neboť stále mají povinnost platit své zaměstnance, nájem, splátky a jiné platby, které nelze odložit. „Nemáme představu, co

budeme dělat“, řekl manažer jedné známé pražské restaurace a vysvětlil, že se stovkou svých zaměstnanců budou možná muset zavřít.

Existuje řada evropských zemí, včetně členských států Evropské unie, jejíž občané nebudou smět překračovat české hranice. Mezi nimi jsou, s výjimkou těch, uvedených dříve, také Čína, Jižní Korea, Irán, Itálie, Španělsko, Švýcarsko, Švédsko, Nizozemsko, Belgie, Spojené království, Norsko, Dánsko a Francie. Mezitím ovšem byla vyhlášena karanténa a přes hranice nesmí cestovat nikdo, s malými výjimkami (viz výše).

Jak vysvětlit rozdíl mezi koronavirem Covid 19 a běžným nachlazením? Jak se oznamuje stále více případů Koronaviru v zemi, někteří z nás budou mít zkušenost s příznaky Koronaviru. Je to bezprecedentní situace v míru, kdy se lidem radí vyhýbat se společenským shromážděním, a starým lidem a zejména těhotným ženám se doporučuje, aby udělali všechno, jak se vyhýbat jiným.

Příznaky (viru) COVID 19 jsou podobné příznakům chřipky a běžného nachlazení. Covid 19 ovlivňuje vaše plíce a dýchací cesty. Nejobvyklejší příznaky jsou vysoká teplota a suchý, vytrvalý, opakující se kašel.

Vědci zjistili, že u nějakých 99% pacientů se vyvine vysoká teplota, zatímco více než polovina trpí únavou a suchým kašlem. Asi třetina také má svalovou bolest a obtíže při dýchání.

Pokud máte výše uvedené příznaky, zůstaňte doma. Nechodte k praktickému lékaři, do lékárny nebo do nemocnice. Měli byste použít telefonní číslo 1212 (v České republice), pokud nemůžete zvládnout své příznaky doma, (nebo) váš stav se zhorší a vaše příznaky se nezlepší po sedmi dnech.

Běžné nachlazení má některé příznaky, překrývající se s Koronou: bolest v krku, únavu a kašel. Příznaky nachlazení přicházejí postupně a mohou také zahrnovat ucpaný nos nebo vlhkou rýmu, bolest v krku, hlavy, bolest svalů, kašel, kýchání, zvýšenou teplotu, tlak v uších a v obličeji, sníženou chuť a čich. Příznaky jsou stejné u dospělých i dětí. U dětí tyto příznaky někdy trvají déle.

POZORUHODNÉ ČESKÉ STŘEDOHORÍ

TEXT | FOTO ING. HANA HONSOVÁ, PH. D. , ČZU V PRAZE

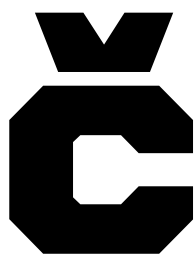

cesto

vání

eské středohoří představuje geomorfologický celek o rozloze 1265 km². Z hlediska horopisného patří do Podkrušnohorské oblasti, která je součástí Krušnohorské subprovincie. Přibližně 84 % z celkové plochy území zaujímá Chráněná krajinná oblast České středohoří.

Kromě nejvyšší hory Milešovky (837 m) se v oblasti nachází velké množství dalších pozoruhodných hor, vrchů a kopců. V regionu mohou návštěvníci objevit i nebývale mnoho malebných hradních zřícenin, rozmístěných na vyvýšených místech.

HRAD KOŠTÁL

Na Litoměřicku se tyčí na skalnatém čedičovém vrchu nad Třebenicemi zřícenina gotického hradu Košťál ze čtrnáctého století. Malý podhorský strážní hrad chránící někdejší obchodní stezku obklopovala soustava příkopů a valů.

Zřícenina hradu Košťál se nachází na vrchu stejného jména porostlém řídkým lesem s nadmořskou výškou 482 metrů. Z hradních staveb se dochovaly jen zarůstající základové zdi, mělké prohlubně po sklepech a hlubší po hradní studni. Zvýšenou jižní část zaujímal věž.

Jižní svahy hory jsou vzhledem k výskytu vzácných rostlinných společenstev chráněnou přírodní památkou. Z chráněných rostlin tu roste například hlaváček jarní nebo kosatec bezlistý. Z vrcholu kopce se zříceninou hradu se otevírá úchvatný rozhled do Českého středohoří a Dolnooharské tabule s hradem Házmburkem a horou Řípem. Kdy a kým byl hrad založen, žádné kroniky nezmiňují. Obecně se soudí, že u zrodu hradu mohli stát páni z Házmburka. První zmínka o hradu Košťál pochází z roku 1372, kdy do hradního paláce uhořel blesk. V roce 1422 se o dobytí Košťálova pokoušeli husité, ovšem marně. V této době byl hrad v držení Kaplířů ze Sulevic,

kteří zde sídlili až do poloviny šestnáctého století. Poté začali majitelé ke svému bydlení užívat místo nepohodlného hradu dvě nově vzniklé tvrze v obci Košťálov pod hradem a podstatně lépe přístupný hrad v nedaleké Skalce.

Kdysi pevný hrad Košťál tak byl ponechán svému osudu a začal postupně chátrat. Zdivo zříceniny sice před první světovou válkou prošlo procesem zakonzervování, ale stále podléhá nemilosrdnému zubu času.

HOLÝ VRCH

Holý vrch je nenápadná nezalesněná vyvýšenina nad obcí Sutom v Českém středohoří v sedle mezi výraznějšími vrcholy Sutomský vrch a Jezerka. Přestože není nijak vysoký, i z výšky 458 metrů nad mořem se naskýtá nádherný rozhled všemi směry. Z vrcholu je kruhový rozhled po Českém středohoří a do údolí potoka Modly. Při dobré viditelnosti lze najednou pozorovat několik

zřícenin hradů (Košťálov, Házmburk, Oltářík, Skalka) i zámek Vlastislav. Podél východního úpatí vede turistická trasa od Lovoše a Borečského vrchu.

HRAD A ZÁMEK SKALKA

Barokní zámek a zřícenina gotického hradu Skalka se nacházejí ve vsi Vlastislav nedaleko Třebenic. Budova zámku stojí pod skálou, nad níž se tyčí věž bývalého stejnojmenného hradu. Zámek tvoří dvoupatrová obdélníková budova s krátkým bočním křídlem. Zámek Skalka vybudovali po vydrancování hradu Skalka Švédové v roce 1639 Hrzánové z Harasova v druhé polovině sedmnáctého století pod hradní skálou. Na stavbu zámku byl použit materiál z pustého hradu. Na počátku osmnáctého století se panství Skalka spojilo s Dlažkoviciemi a Podsedicemi a jako takové se v roce 1730 dostalo do rukou Karla Ferdinanda z Hatzfeldu. Roku 1796 Ferdinandovi

dědicové vymřeli a dlažkovické panství zdělili Schönbornové.

V polovině devatenáctého století zámek sloužil pouze jako správní sídlo panství. Po roce 1945 se v prostorách zámku nacházel depozitář Státního oblastního archivu v Litoměřicích. Od roku 1964 je objekt chráněn jako kulturní památka.

V současnosti zámek vlastní obec Vlastislav. V letních měsících se zpřístupňuje několik zámeckých místností s expozicemi vztahujícími se k historii tohoto objektu i hradů a zámků v okolí. Z vyhlídkové plošiny mají návštěvníci krásný panoramatický rozhled.

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA KUZOV

Vrch Kuzov je přírodní památka ležící v nadmořské výšce 331 až 415 m. Nachází se v západní části CHKO České středohoří, dva kilometry severně od obce Třebívlice a půl kilometru východně od obce Dřemčice. Jedná se o skalnatou

vyvýšeninu částečně porostlou nepůvodní borovicí černou. Vrcholovou část kopce tvoří hornina tefrit.

Částečně zalesněný vrch má dva skalnaté hřebeny, z nichž tomu nižšímu místní obyvatelé pro jeho tvar říkají „Lví hlava“. Z vrcholu se skýtá nádherný výhled, zejména jihovýchodním směrem na Házmburk.

Na úpatí Kuzova se nacházejí granátové šterky, naleziště českých granátů. Při troše štěstí lze české granáty nalézt v naplaveninách Kuzovského potoka, kterému místní přezdívají Granátka.

Tento zalesněný skalnatý vrch je významný díky průniku dvou žil leucitického tefritu. Jedná se o tmavě šedou magmatickou horninu, která vznikla při vulkanické činnosti ve třetihorách.

Na území přírodní památky Kuzov o rozloze 7,12 ha vyhlášené roku 1949 roste chráněná květena. Přichází tu mohou spatřit různé teplomilné rostliny jako například tařice skalní, koniklec luční český, kavyl Ivanův, bělozářku liliovitou nebo česnek tuhý.

ZEMĚDĚLSTVÍ = POTRAVINY

#POMOCZEMĚ

**ZAPOJ SE DO POMOCI
ZEMĚDĚLCŮM A LESNÍKŮM**

**KDE JE
POTŘEBA
POMOCI?**

**STÁLE AKTUALIZOVANÝ SEZNAM
NAJDETE NA
INSTAGRAM.COM/ZEMEDELSKASKOLA**

DĚKUJEME ZA SDÍLENÍ

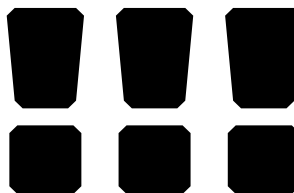
STANOVY KON- FEDERACE KON- FEDERACE

TEXT REDAKCE

DŮLEŽITÁ AKTUALIZACE KALENDÁŘE NA MĚSÍC KVĚTEN

Na základě nařízení ministerstva zdravotnictví se zakazují s účinností ode dne 10. března 2020 od 18:00 hod. divadelní, hudební, filmová a další umělecká představení, sportovní, kulturní, náboženské, spolkové, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, výstavy, slavnosti, poutě, ochutnávky, trhy a veletrhy, a to jak veřejné, tak soukromé, s účastí přesahující ve stejný čas 100 osob, a to do odvolání tohoto mimořádného opatření.

Celá ČR

Příští číslo vychází 22.5.

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Ludmila Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR |
Ing. Petr Hienl, Místní akční skupina Krajina srdce | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav
pro vzdělávání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | **Ing. Emil Kříž, Ph.D.**, Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha |
doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc., Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno | **Ing. Václav Stránský**, Ministerstvo
zemědělství ČR | Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

aktivitiy

OBDOBÍ KORONAVIRU NA VOŠ A SOŠ BŘEZNICE

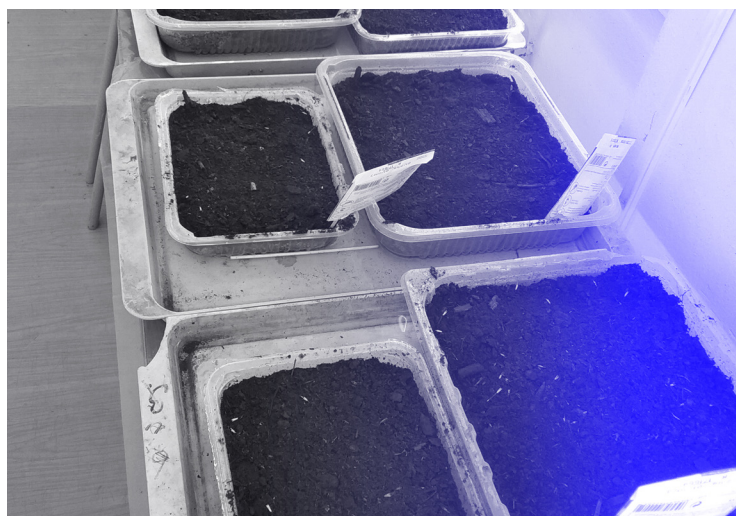
TEXT A FOTO MARIE ROLNIKOVÁ, VOŠ A SOŠ BŘEZNICE

Na začátku letošního roku škola zakoupila líheň na kuřata a žáci 3. ročníku oboru agropodnikání začali realizovat svůj třídní projekt. Dali do líhně deset vajec a těsně po uzavření školy se začala líhnout kuřata. Na svět vykouklo sedm kuřátek a projekt, i přes nepřítomnost žáků, pokračuje dál. Kuřata krmíme, sledujeme přírůstky a spotřebu krmiva. Vylíhlá kuřata zpestřila zaměstnancům školy nepříjemné období a stala se VIP naší školy.

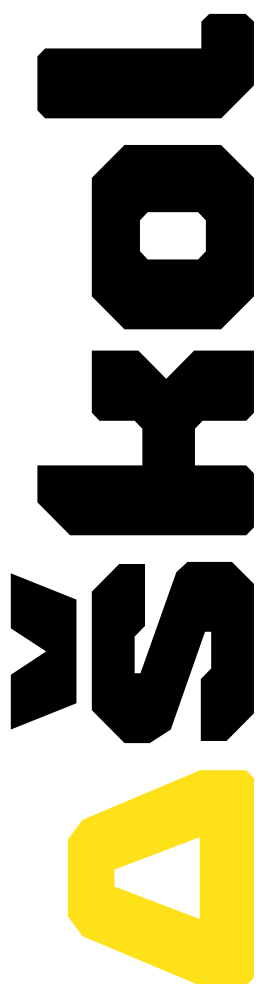
Protože jsme měli již ne zcela vyhovující skleník, pustili jsme se do jeho rekonstrukce. Dobrovolníci z řad učitelů se během pár dní postarali o rozebrání konstrukce skleníku, sundala se skla, okopaly se zdi. V současné době se už jen čeká na stavební firmu, která provede zbylé stavební práce.

Zároveň probíhají i práce na školní zahradě, na záhonech máme vysetou mrkev a petržel, vysázenou cibuli. Ve škole předpěstováváme zeleninu a kytky na oknech. Čekáme, až povyrostou a budeme je moct vysázet ven.

AGRO SI HRAJE NA VETERINÁŘE

TEXT A FOTO LENKA ŠTOCHLOVÁ, 2. AS, VOŠ A SOŠ BŘEZNICE, OBOR AGROPODNIKÁNÍ

Budou z nás veterináři? Třeba jo. Po dlouhém těšení se na hodinu chovu jsme vyrazili do kravína, abychom si v praxi vyzkoušeli věci, které jsme se učili zatím jen teoreticky. I když nás je málo (z toho jeden, co se na krávu nemůže ani podívat), uvázali jsme si dvě krávy. Použili jsme šikovnou pomůcku, aby nám kráva neutekla z podestýlky za ostatními, ale spolužák nečekal, co se stane. Nejdřív nutí krávu, aby vstala, a pak ji nutí, aby si lehla. Háky, které měla mít za zadníma nohama, se jí dostaly na bedra. Nemohli jsme to z ní dostat dolů. Proto jsme se ji snažili přesvědčit, aby si znovu lehla. Jenže co si budeme povídat, je to kráva, která nám prostě nerozumí a rozumět nebude. Samozřejmě jsme tomu přišli na kloub a vyřešili to. Vynaložili jsme sílu a spolupráci, zapojili mozek a bylo to. Musím říct, že s námi se člověk nenudí (ani ta zvířata). Nu což, šli jsme si hrát na veterináře. Vyzkoušeli jsme si trias. Co to vlastně je? Měří se tep, teplota a dech krávy. Tep změříme tak, že přiložíme nejdřív levou ruku do levého podpaží, dostaneme se až k srdci a počítáme tep za jednu minutu. Teplotu změříme teploměrem v rektu, který tam držíme přibližně 3-5min. Měli jsme dvě skupinky a já byla s kluky, kteří, jak už to bývá, se všeho štítí. Takže na koho zbyla měřit teplota? Na mě! Ale jestli to člověk chce v budoucnu dělat, musí si vyzkoušet všechno. Pak zbýval už jen dech. Ten už jsem nechala na klucích. Než jsme se nadáli, dvě hodiny uplynuly jako nic. Tak takhle se učíme a užíváme si v kravínu.

Δ AKTIVITY ŠKOL

ZAPOJENÍ NESE OVOCE

TEXT A FOTO ING. HELENA SOUČKOVÁ, CSC., STŘEDNÍ ZAHRADNICKÁ ŠKOLA A SOU S.R.O.

V řadě zahradnictví a při sadovnických realizacích pracují zahradníci ukrajinské národnosti. Jsou pracovití, empatičtí a váží si pracovní příležitosti. Mnohdy jim chybí vzdělání našeho řemesla. Zahradnickou školu v Praze - Hloubětíně v letech 2017 až 2019 navštěvovalo více jak dvacet procent žáků ukrajinské národnosti. Ráda bych vás seznámila s výsledky projektu Operačního programu Praha - půl růstu, kde se pedagogové Střední zahradnické školy a SOU s.r.o. se sídlem v Praze zabývali řešením inkluze ukrajinské menšiny pro kvalitnější výuky zahradnictví.

Vyšším cílem řešení projektu bylo omezování a prevence předčasného ukončování školní docházky a podpora rovného přístupu ke kvalitním programům sekundárního vzdělávání s pomocí formálního a neformálního vzdělávání.

Další cíle:

- *Ve floristickém kroužku při společné práci byla posílena soudržnost ukrajinských a českých žáků.*
- *Zpracováním ukrajinsko-českého slovníku a mobilitou pedagogů byla podpořena kvalita vzdělávání.*
- *S pomocí školního asistenta byl usnadněn přechod ukrajinských žáků na další vzdělávání.*
- *Občanská výchova byla podpořena simulací jednání s osobami s rozhodovací pravomocí.*

Střední škola zahradnická v Praze Hloubětíně vychovává zahradnické specialisty ve všech zahradnických oborech. Mezi ukrajinskou komunitou se rozšířilo dobré jméno školy a pedagogický přístup pedagogů k této menšině. Nezanedbatelným faktem je i uplatnění žáků na trhu práce v zahradnictví a v Praze, zvláště v okrasném zahradnictví, jak v květinových síních a v zahradnických centrech, ale i v okrasném školkařství. Zpřístupněním odborné výuky v mateřském jazyce, inovacemi v praktické výuce zahradnictví, ale i dalšími kulturními aktivitami pořádanými pro ukrajinskou menšinu zkvalitňujeme vzdělání a sebevědomí ukrajinských žáků a přispíváme k jejich zapojení do občanského života v České republice. V projektu jsme řešili dva zásadní problémy, tj. první zapojení ukrajinské menšiny do české komunity s pomocí simulací nad zahradnickými a občanskými

tématy a ve floristickém kroužku, kde jsme organizovali výzdoby a aranžmá k občanským a religiózním tématům jako jsou Vánoce, Dušičky, Valentin, MDŽ. Druhou problematikou, která byla v projektu řešena, je uplatnění na trhu práce v okrasném zahradnictví. Absolventi Střední zahradnické školy mají příležitosti nejen na českém, ale i na evropském trhu práce.

Podle posledního sčítání lidu žije v ČR 53 253 osob hlásících se k ukrajinské národnosti. Podle vlastních odhadů menšiny je však počet vyšší, tzv. historickou část tvoří přibližně 10 tis. osob, nová imigrační vlna přibližně 15 až 20 tis. osob a počet dalších pracovníků se odhaduje na 50 tis. osob. S těmito čísly pěkně zamíchala pandemie koronaviru. Ukrajinské iniciativy řeší udržování a rozvíjení ukrajinské kultury, ukrajinsko-české vzájemnosti, informování majority o ukrajinské menšině v ČR a Ukrajině, potlačování xenofobních nálad, pomoc při integraci. Ukrajinská menšina je společně se slovenskou menšinou nejpočetnější v ČR. V projektu jsme se snažili pomoci mladým lidem z ukrajinských rodin doporučit kvalitní vzdělávání a začlenit je do českého vzdělávacího systému tak, aby mohli úspěšně absolvovat jak střední, tak i návazné vyšší vzdělání. Přitom nabízíme obory, ve kterých je nabídka nejen pracovních míst zaměstnaneckého poměru, ale i možnost založit si vlastní podnikání v realizaci zeleně nebo podnikání v květinové síni. Pro všechny tyto snahy plánujeme i zlepšení výuky pedagogů na SZŠ a SOU Praha s.r.o. vybranými klíčovými aktivitami. Inkluze řeší základní problém výuky tj. těžkosti vyjadřování ukrajinské menšiny v českém jazyce při výuce. Ve volnočasové aktivitě ve floristickém kroužku byla posílena soudržnost ukrajinských a českých žáků. Kroužek byl naplánován

pro deset žáků obou národností a výsledky dovedných rukou byly veřejně odměněny na výstavce ke každému floristickému tématu. Základním výsledkem projektu je zkvalitnění profesionálního růstu pedagogů Střední zahradnické školy a kvalitnější uplatnění na trhu práce v zahradnictví všech žáků školy, zvláště u cílové skupiny tj. ukrajinské menšiny. Na pedagoga, který má ve třídě žáky české a ukrajinské národnosti jsou kladeny zvýšené nároky.

Zásadní inovaci projektu spatřujeme ve zlepšení výuky zahradnictví a s pomocí řešení inkluze u ukrajinské menšiny na škole, čímž jsme přispěli k začlenění ukrajinské národnosti do české komunity na základě rovného zacházení, empatie a citlivého přístupu k těmto žákům. Nejzásadnější inovaci v projektu jsme plánovali při setkání s osobami s rozhodující pravomocí, kdy jsme učili žáky veřejně vystupovat a umět obhájit svůj názor v odborné problematice, ať

už se jedná o volby nebo o kácení stromů, či výsadbu alejí. Významnou inovací ve výuce zahradnictví na střední škole bylo probírání environmentálních témat a jejich hodnocení v globálních souvislostech. Ovlivnili jsme tak ekologické myšlení žáků Střední zahradnické školy. Významnou inovací bylo inspirativní řešení inkluze u ukrajinské menšiny pro další školy a multiplikační efekt předloženého projektu.

První klíčová aktivita v projektu navazuje na téma I. Rozvíjení kompetencí žáků pro posílení inkluze ve vzdělávacích programech škol z hlediska výuky zahradnictví na SZŠ a SOU s.r.o. Při každé činnosti se zkrácenými názvy v harmonogramu: KÁCENÍ, VÝSADBA, VOLBY byla třída rozdělena na dvě části, které spolu diskutovali a obhajovali svá opačná stanoviska. Metodiku zpracoval pedagog a připravil si otázky pro žáky, které podněcoval k vlastnímu myšlení v českém jazyce. U KÁCENÍ se jednalo o rekonstrukci aleje, kdy jedna skupina občanů (žáků) si přeje alej zachovat, i když jsou stromy přestálé a hrozí padání větví a druhá skupina občanů (žáků) si přeje obnovu aleje. Byla diskutována témata: zanedbání péče o stromy, bezpečnost provozu podél alejí, druhy dřevin do alejí, základy arboristiky u alejí. Na závěr na hodnocení byl pozván zástupce odboru životního prostředí MČ Prahy 9 a žáky jsme vedli k diskusi a k jednání s osobami s rozhodující pravomocí. V hodnocení jsme se věnovali globálním souvislostem v environmentální výchově. Další měsíce realizace projektu jsme se věnovali výsadbě dřevin. Nejprve si pedagog připravil metodiku pro téma VÝSADBA. Šestý a sedmý měsíc realizace projektu se ukrajinská menšina ve třídě zaměřila na témata výsadby tj. objednání dřevin, otázka ceny dřevin, uskladnění, péče o nenasázené stromy a keře, řez atd. V zelinářství jsme se soustředili na ekologické pěstování v porovnání s konvenčním. Druhá klíčová aktivita navazovala na téma II Komunitní aktivity a integrace dětí s odlišným mateřským jazykem v rámci volnočasových a neformálních aktivit. V prvním měsíci realizace projektu si pedagog volnočasových aktivit se zaměřením na floristiku zpracoval metodiku vazačského kroužku, kde se žáci ukrajinské národnosti metodou - Learning by doing - mohli učit český jazyk a zároveň si doplnit odborné předměty

ve výuce Zahradnictví. Ve floristickém kroužku bylo vždy uvedeno téma, ke kterému směřovali jejich práce. Témata byla zvolena podle svátků, jako jsou Vánoce, Valentin, Dušičky, MDŽ, Den matek, ale i tematicky byla zpracovaná problematika ozdobených oken truhlíky tj. téma Okna plná květin. Další téma měla název Sušená vazba a Bylinky. Na závěr tématu se konala výstavka prací ve škole spojená se soutěží a s odměnou pro první tři oceněné. Kroužku se účastní obě cílové skupiny tj. přihlášení žáci ukrajinské a české národnosti a pedagogové předmětů Floristika a Květinářství. Výstupem této klíčové aktivity je podpora ukrajinských žáků ve výuce českého jazyka ve formě volnočasových aktivit při floristice. Výstupem bude metodika floristického kroužku sepsaná jako příklad dobré praxe s návody na jednotlivá floristická témata. V prvním roce realizace projektu byl zpracován ukrajinsko-český zahradnický slovník, který pomáhá učitelům v odborných předmětech. Slovník je uložen na webových stránkách projektu žákům

ukrajinské menšiny k využití ve výuce a usnadnění studia odborných zahradnických předmětů. Ve slovníku je celkem 816 záznamů a žáci si mohou ve slovníku vyhledávat termíny podle českých názvů nebo ukrajinských názvů. Zároveň je uvedena i transkripce výslovnosti a popis, který má usnadnit výklad. Zpracováním ukrajinsko-českého slovníku byla podpořena vyšší kvalita vzdělávání. Na slovníku se podíleli: Doc. Sverdan z Filosofické fakulty Univerzity Karlovy, Ing. M. Hamata a další pedagogové zahradnické školy. Software zpracoval pan Kavka a na webové stránky ho umístil pan Karásek.

Se slovníkem se lze seznámit na webových stránkách školy, kde je volně k dispozici. www.zahradnickaskola.cz/Projekty Zde jsou k volnému stažení i metodické listy k vybraným předmětům pod názvem Zlepšení inkluze při výuce zahradnictví. Velmi užitečné pro pedagogy zahradnických škol jsou výstupy jednotlivých klíčových aktivit tzv. metodické listy nejen z matematiky, kde jsou uvedeny praktické slovní úlohy se zahradnickou tematikou.

Kontakt:

Helena Součková, Střední zahradnická škola a SOU
s.r.o. tel.: 315 695 220,
email: helsou@tiscali.cz

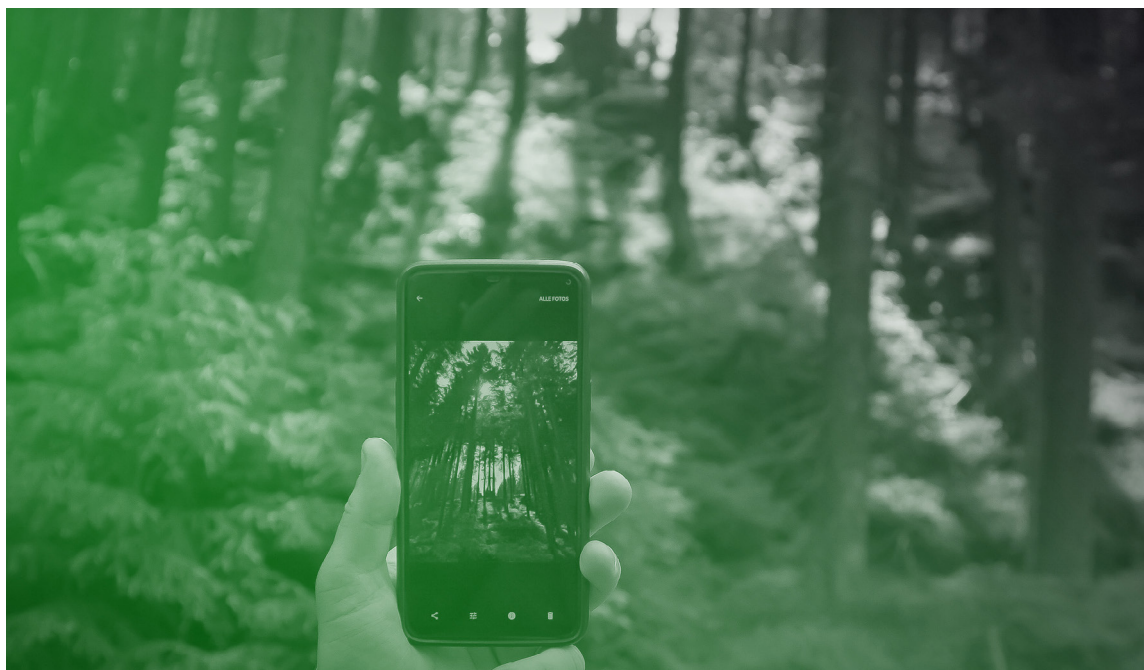

Kyber a eko nejsou stejně vážné

ZTRATÍME VZTAH K PŘÍRODĚ KOUKÁNÍM DO MOBILU?

TEXT ZDEŇKA KOVÁŘÍKOVÁ, EKOLIST.CZ | FOTO ARCHIV

Spojení slov „kyber“ a „eko“ vyvolává představu kontrastu dvou světů, které mají společného jen málo. Potkávají se ale ve vnímání člověka a v tom, jakou hodnotu jim přisuzujeme. Právě z toho důvodu sestavila editorka Zdeňka Sokolíčková knihu Kyber a eko. Digitální technologie v environmentálních souvislostech. Chce jejím prostřednictvím zahájit diskuzi na téma, zda lze najít vazbu mezi užíváním digitálních technologií a tím, co se z environmentálního hlediska děje s planetou Zemí. Většina z šesti textů ale vazbu mezi kyber a eko přímo nezachycuje. Autoři se zabývají spíše tím, co digitální technologie znamenají v jejich oborech anebo jak o nich oni sami přemýšlejí. Výjimkou je esej odborníka na kryptotechnologie Martina Leskovjana. Ten se vydává přímo k věci, k jejich vzájemnému působení. Mobilní telefony s

komunikační a datovou síť se podle něj staly součástí základní výbavy lidí a my si jimi do jisté míry vylepšujeme svou adaptabilitu. Technologie budeme zřejmě využívat stále více, abychom se přizpůsobili měnícímu se prostředí, a v budoucnosti možná i velmi ztíženým podmínkám světa stíženého dramatickou ekologickou krizí.

Leskovjan reflektuje zrychlující se tempo změn probíhajících v přírodě i narůstající odpor části společnosti vůči nepříjemným výstrahám spojeným se životním prostředím. Upozorňuje na to, že koncept vyčíslování ekologických škod nejspíš brzy dospěje do absurdních výsledků, takže už nebude možné dívat se na problémy životního prostředí touto optikou.

Jako klíčovou vidí Leskovjan otázku, zda environmentální změna už překročila udržitelnou mez a dochází k nevratné proměně světa, kterou už nedokážeme zastavit, anebo se stále ještě jedná o změnu napravitelnou či zastavitelnou.

Podle toho totiž budeme volit i následnou strategii: buď budeme v rámci svých možností hledat způsoby, jimiž

navracet dílčí části prostředí do stavu před poškozením, nebo bude vhodnější akceptovat probíhající změnu jako nevratnou a soustředit se na přípravu na život v nových podmínkách.

Leskovjana můžeme nazvat technologickým optimistou. Jeho optimismus je ale podmíněný důrazem na svobodu a vynalézavost, invenční kritické myšlení a také odvahu přijmout zodpovědnost za nové nastavení organizace společnosti, které podle něj bude svět potřebovat. Leskovjan mluví o potřebě rozvíjet paralelní přístupy fungování, alternativních a svobodných technologií a míst, která mohou šířit jako inkubátory alternativ a nového rozvoje.

DOMA

Kulturoložka Jana Karlová se dívá na digitální technologie z pohledu fenoménu domova. Všimá si, že digitální média nesou část významů, které kdysi přináležely našemu bezprostřednímu fyzickému okolí. Spolu s odlivem významů pak nastává i odliv pozornosti od reálného světa právě k obrazovkám. Karlová se odvolává

na několik autorů, mezi nimi Oliviera Mongina, který tvrdí, že pod vlivem technologických infrastruktur a virtuality dochází k de-realizaci světa, zhroucení našeho tělesného vztahu k prostoru, který byl vždy základem našeho vztahu ke světu.

Ústředním motivem textu Jany Karlové je otázka, nakolik je možné odpoutat se od tělesnosti a jaké to má důsledky na náš vztah k prostředí.

Digitální média nám totiž umožňují žít v pomyslných světech, a stírají rozdíl mezi fyzickými a pomyslnými krajinami. Prostřednictvím sociálních sítí typu Facebook nebo Instagram se například připojujeme jen k těm jednotkám, které si vybereme, a uzavíráme se tím do homogenních skupin. Jejich hranice jsou formovány symbolicky a sociálně, a ne v prostoru jako pomezí dvou států.

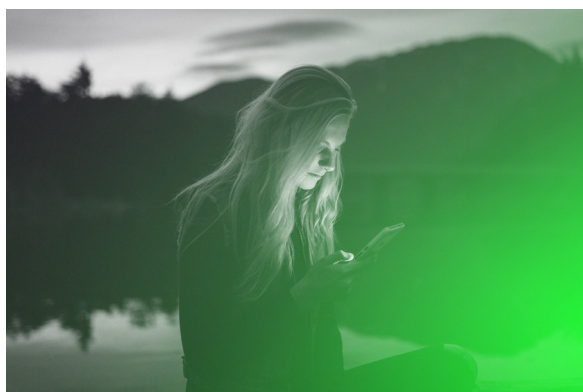
Karlová v závěru svého textu naznačuje otázku, co proměna krajiny kolem nás vyjadřuje. Co říká o našem vztahu k prostředí? Námi vytvořená nová krajina nemusí být horší, ale je pro nás překvapivá, svým způsobem neznámá a dá se říct, že si s ní nevíme rady.

HORSKÁ VESNICE

Kulturní antropologové Martin Soukup a Jan D. Bláha nabízí čtenáři perspektivu obyvatel horské vesnice na Papui - Nové Guineji. Badatelé požádali mladé lidi v komunitě, aby jim nakreslili svou představu toho, co považují za moderní technologie, a připojili popis, k čemu je taková technologie užitečná.

Mezi odpověďmi bezkonkurenčně vynikl mobilní telefon, druhé nejčastěji zobrazované bylo letadlo, pak vrtulník, kytara, a po jednom zastoupení měly kresby pistole, sekery, hodin, automobilu, autobusu, mikrofónu, kláves, rádia, počítače, internetu a tužky. To je perspektiva z ostrova, který dlouho patřil k jednomu z nejméně prozkoumaných míst planety. Badatelé ale zároveň reflektují vyobrazené moderní technologie a vztah k nim, který může být kulturně velmi odlišný. Papuánci například nejčastěji používají mobilní telefon na hraní her, pouštění hudby a focení, a nikoli na telefonování a posílání textových zpráv, protože nákladný přístroj zdaleka nemá každý. Obyvatelé nungonských vesnic také sice hrají předinstalované hry, ale neznají jejich cíl a pravidla. Hrají je způsobem, jako by hráli hru sobě známou.

Protože antropologové do komunity vnesli otázku

na moderní technologie, nevyhnu se diskuzi o jejich důsledcích. Zatímco místní v nich vidí příležitosti, jak zlepšit své životy, výzkumníci přináší i pohled na jejich stinné stránky. Jako příklad zmiňují pohřeb tragicky zesnulého mladého muže, při němž se někteří mladí lidé věnovali svým mobilním telefonům.

FUTURISTICKÝ PASTEVEC

Text postmoderního pastevece Jeremiáše Havranu rozvíjí futuristickou vizi lidské společnosti. Protože autor sám žije po většinu roku jako pastevec na jižní Moravě, zaměřuje se především na scénáře pastevecké kultury konfrontované s technologickým pokrokem.

V autorově představě by pastevectví bylo nositelem odporu vůči nucené technologické kultuře, a to zřejmě proto, že mu budoucnost nebude přát. Není obtížné dohlédnout proč. Může se to týkat nároků na prostor nebo odsouzení jezení masa z etických pohnutek. Maso zvířat bude v budoucnosti nahrazeno masem pěstovaným v laboratořích z kmenových buněk. Pastevecká kultura se tak ocitne na okraji společnosti, možná se spoustou dalších vyvrženců, kteří budou v opozici proti technologiemi ovládané kultuře.

Vazba kyber a eko je v textu použita nejen jako opozice technologické civilizace a archaického způsobu vztahování se k přírodě v podobě pastevectví, ale i v metodách odboje. Ty budou založené na kombinaci archaických technologií s těmi nejpokrokovějšími. Představte si poštovního holuba nesoucího paměťový disk. Nepředvídatelnost alogických a iracionálních prostředků bude ve světě kybernetického zabezpečení podle autora představovat nespornou výhodu.

Vize Jeremiáše Havranu je sice pochmurná, ale sám autor

ji označuje za romantickou. Je založena na předpokladu, že bude kam utéct, tj. že bude existovat prostředí, které takovou rezistenci umožní. V kontrastu k tomu nabízí autor ještě pochmurnější vizi spisovatele Dmitryho Glukhovského, že ze světa bude velké betonové staveniště, kde bude příroda dostupná jen prostřednictvím virtuální reality. V úplném závěru ale připomíná myšlenku, která se při představách budoucnosti Země pravidelně opakuje: „O přírodu se bát nemusíme, neboť ta se jednoho dne nepochybně vrátí v plné síle a vezme si zpět to, o co jsme ji připravili.“

PANDEMIE

U čtyř zmíněných textů je poznat snaha věnovat se vzájemné vazbě života s technologiemi a života v přírodě. U textu Manfreda Spitzera, který celou knihu otevírá a tvoří třetinu rozsahu knihy, je tato souvislost minimální. Manfred Spitzer je psychiatr, který se věnuje výzkumu v oblasti neurovědy, a proslavil se jako kritik digitálních technologií. Zařazení jeho textu vysvětluje v úvodním slově ke knize editorka Zdenka Sokolíčková tím, že právě setkání s ním bylo jednou z hlavních inspirací pro sestavení publikace.

Spitzerův text nazvaný Smartphonová pandemie přináší přehled negativních účinků digitálních informačních technologií. Čtenář si při čtení všech škodlivých dopadů neodpustí otázku: Opravdu je na nich všechno jen špatné? O prospěšném využívání technologií se ale od Manfreda Spitzera nic nedozvíme. Jsme naopak provedeni zdrcujícími fakty, které dokazují škodlivé účinky digitálních technologií na zdraví, na vzdělání a na společnost. Právě v neblahých dopadech na společnost je krátce zmíněna i vazba na přírodní prostředí. Digitálním technologiím je přičítán snížený zájem o přírodu, protože ubírají čas, který lidé tráví a chtějí trávit v přírodě. Tím si upíráme blahodárné účinky na tělesné i duševní zdraví, které pobyt v přírodním prostředí prokazatelně přináší.

BLOGOSFÉRA

Na Spitzerův kritický text reaguje filozof Václav Bělohradský. Na digitální média se dívá jako na nástroj, který má moc podpořit právo na názor v demokratickém prostředí. I když Bělohradský argumentuje spíše opačně. Vyhraňuje se proti

elitářství a pokusům znehodnotit ty části populace, které se zformovaly ve veřejném prostoru sociálních médií, blogosféry a nefiltrovaných toků informací, které Bělohradský nazývá „postkatechistické“ většiny. Demokratičnost a respektování toho, že díky nefiltrovanému oběhu informací v globálních sítích našli hlas i lidé, kteří ho dříve neměli, má pro Bělohradského hodnotu, která převažuje nad nebezpečím dezinformací a fake news. Tradiční elity by se podle něj měly pokusit svá privilegia znovu a hlouběji legitimizovat, ne se snažit cenzurovat tento nový veřejný prostor. Knihu uzavírá doslov etika a katolického kněze Marka Orko Váchy, který čtenáři nabízí svůj pohled na soubor textů. Jako závěr do diskuze, kterou si editorka přála vyvolat, bych doplnila jednak otázku, kterou ve svém textu pokládá Martin Leskovjan: Kam na hodnotovém žebříčku budeme klást životní prostředí a potažmo zdraví a život jako takový? Možný směr rozvíjení debat nabízejí i Soukup a Bláha, když citují mediálního teoretika Neila Postmana. Ten v knize Ubavit se k smrti z roku 1985 prorokuje, že předmětem lidské zkázy se může stát to, co lidé ze všeho nejvíce milují, protože to si pouštíme nejbližší k sobě.

Sokolíčková, Zdenka: Kyber a eko. Digitální technologie v environmentálních souvislostech. Brno: Host, 2019.

ČESKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ POHLEDEM ŽÁKŮ II

TEXT | FOTO ČESKÁ AKADEMIE ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

ČAZV ČESKÁ AKADEMIE
ZEMĚDĚLSKÝCH VĚD

Na podzim loňského roku vyhlásila Česká akademie zemědělských věd (ČAZV) již druhý ročník literární soutěže na zemědělská témata pro žáky základních a středních škol. Žáci se mohli zapojit ve dvou kategoriích. První kategorie pro děti ze základních škol měla stanovené téma „Život v našich řekách a rybnících“. Ve druhé kategorii psali žáci středních škol příspěvky na téma „Sucho v české krajině“. Cílem soutěže bylo podpořit u dětí tvůrčí psaní a přimět je k úvahám a diskuzi nad tématy spojenými s českou krajinou a zemědělstvím. Záštitu nad soutěží udělil ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman, CSc. a předsedkyně Výboru po výchovu a vzdělávání ZHMP Ing. Mariana Čapková. Pomyslným vrcholem soutěže bylo slavnostní vyhlášení soutěže a představení speciálního čísla

časopisu „České zemědělství pohledem žáků II“, sestavené z vybraných literárních prací. Slavnostní vyhlášení však muselo být v důsledku nečekané situace spojené s epidemií koronaviru zrušeno. ČAZV se proto rozhodla zveřejnit na svých stránkách www.cazv.cz alespoň elektronickou verzi časopisu. Ta nabízí čtenářům 22 rozmanitých příspěvků - od povídek a básniček, přes úvahy a pohádky, až po vtipné limeriky. „Jsem velmi ráda, že naše literární soutěž vzbudila u žáků tak pozitivní ohlas. Celkem jsme totiž obdrželi 138 soutěžních příspěvků. Těší mě, že rodiče a pedagogové věnovali s dětmi čas diskuzi nad tématy, která souvisí s českým zemědělstvím a podpořili děti ve tvůrčím psaní. ČAZV je odborná instituce zastřešující oblast zemědělského výzkumu a vývoje. Jejím úkolem je ale také popularizace vědeckých výzkumů, osvěta a vzdělávání. Věřím, že literární soutěž přispěla svým dílem k plnění našeho poslání a již nyní se těším na další ročník“, sdělila Ing. Hana Urbancová, Ph.D., ředitelka ČAZV. Česká akademie zemědělských věd vydává 11 odborných časopisů z nejrůznějších oblastí zemědělství. Kontinuálně se věnuje také edukaci a vzdělávání pořádáním workshopů a seminářů pro širokou i odbornou veřejnost.

Jak se chtěl kapr oženit, Příběh štiky, Prosba nebo Cesta autobusem. To jsou jen některé z názvů literárních prací žáků základních a středních škol, které najdete ve speciálním čísle časopisu „České zemědělství pohledem žáků II“, nedávno zveřejněném na webových stránkách ČAZV. A co že je to limerik? Jde o hravý poetický útvar o pěti verších s rýmovanou strukturou, který zaručeně pobaví. Tak neváhejte a prolistujte si nové číslo časopisu nebo číslo publikované již v loňském roce.

Limeriky žáků 4. třídy

Mník

FZŠ OLOMOUC

KRYŠTOF KOŽANÝ

Tam, kde je mník,
je město Mělník.
Mník se raduje velice,
že svítí na něj světlo z Měsíce.
Takové to má mník.

Úhoř

MIA VLADAŘOVÁ

Viděla jsem úhoře,
plaval kdesi u Ohře.
Zahlédla jsem tchoře,
jak zakřičel: „Moře!“
Já jsem řekla: „Cože?“

Kapr

ALEX GALL

Jeden kapr z Labe,
sám si dýně dlabe.
Dlabe sošku opice,
pak ji dá do krabice,
i když ví, že nevydlabe.

Pstruh

VIKTORIE DAŠKOVÁ

Jeden pstruh z Labe,
pod sebe si dlabe.
Vydlabal vanu
a utopenou pannu.
Tak si ten pstruh dlabe.

Jeseter a vyza

MIKULÁŠ TISOVSKÝ

Snad jeseter z Ohře
povídá si o hře,
která se nedá hrát ve zle,
vyza mu vrazila jesle.
Chudáček jeseter z Ohře.

Okoun

TEREZIE LÝSKOVÁ

Byl jeden okoun z Moravy,
co lítal lidem přes hlavy.
Lidé se lekli moc,
nemohli spát celou noc.
Tak žil okoun z Moravy.

Lipan

DANIEL ZDAŘIL

Jedna ryba z Lipna,
byla vždycky vtipná,
byl to totiž lipan,
ryba a moc milý pán.
Ten lipan z Lipna.

Lín a sumec

MAGDALÉNA PRVÁ

Jeden lín ze Zlína
Labem tiše prolíná.
Potkal tam i strýčka sumce,
bavil se s ním tuze dlouze.
Ten tichý lín ze Zlína.

zemědělská škola

**MÁ
INSTAGRAM**

[INSTAGRAM.COM/ZEMEELSKASKOLA](https://www.instagram.com/zemeelskaskola)

**OZNAČUJ SVÉ FOTKY
#agricult**

**KAŽDÝ MĚSÍC
ODMĚNÍME
TY NEJLEPŠÍ**

